

ได้กวันวาน...เด็กวันนี้

พุทธทรัพย์ มณีศรี

อดีตที่ปรึกษาระบบราชการ

(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๑๐) สำนักงาน ก.พ.

“สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล”

ลุงได้เขียนถึง “คนดี” ว่า ต้อง ดีทั้งกาย วาจาและใจ มาหลายครั้งแล้ว ฉบับที่แล้วได้กล่าวถึงความเชื่อมโยงระหว่างกายและวาจา ฉบับนี้ขอต่ออีกนิดหนึ่ง

ไม่ทราบว่าคุณทั้งหลาย ได้ทราบถึงสุภาษิตไทยบทหนึ่งหรือไม่ สุภาษิตบทนั้น ก็คือ “สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล”

ความหมายก็คือ คำพูดและกิริยาที่แสดงออกทำให้ทราบชาติกำเนิดว่าคนๆ นั้น มีพื้นเพเป็นคนอย่างไร เป็น “ผู้ดี” หรือเป็น “ไพร่”

คำว่า “ผู้ดี” นั้น หมายถึง บุคคลผู้มีความประพฤติเรียบร้อยทั้งทางกายทางวาจา และทางความคิด

แต่หลายคนก็ไม่เข้าใจ คิดว่า “ผู้ดี” หมายถึง ผู้ที่มีฐานะร่ำรวย และมีศรัทธาบรรดาศักดิ์

ซึ่งความเป็นจริงแล้ว ใครก็ได้ ไม่ว่าจะ เป็นเศรษฐีหรือ ยาก แต่หากเป็นผู้ที่มีกิริยามารยาทในการแสดงออกทั้งทางกาย วาจาและใจ ก็เป็น “ผู้ดี” ได้ทั้งนั้น

การมีกิริยาดีหรือกายดี เหมือนที่ลุงได้กล่าวไว้ในฉบับที่แล้วนั้น เป็นส่วนหนึ่งของการเป็น “ผู้ดี”

“วาจาดี” ก็เป็นส่วนประกอบสำคัญของการเป็น “ผู้ดี” ด้วย

ดังนั้น แต่นี้ไป ลุงจะได้กล่าวถึง “วาจาดี” ล้วนๆ

คนในสังคมไทยนั้น ไม่ว่าจะ เป็นวันวาน...หรือวันนี้ ได้รับการอบรมบ่มนิสัยให้พูดจาสุภาพเรียบร้อยมาตั้งแต่ยังเป็นเด็กตัวเล็กๆ

เรียกได้ว่าอบรมมาตั้งแต่เริ่มพูดได้เป็นประโยคสั้นๆ นั้นแหละ

คนไทยเกือบทุกคน ได้พร่ำสอนลูกหลานให้พูดจาสุภาพ เรียบร้อย จบประโยคด้วยคำว่า “ครับ” หรือ “ค่ะ” เสมอ เช่น “รักปู่ครับ” หรือ “ขอบมากค่ะ”

เมื่อโตขึ้นไปโรงเรียน เริ่มตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นมหาวิทยาลัย ครูอาจารย์ก็อบรมสั่งสอนต่อเพื่อให้เด็กเรียนพูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน

และส่วนใหญ่ก็ได้ผล เด็กไทยของเราไม่ว่า เด็กวันวาน...หรือ เด็กวันนี้ ส่วนใหญ่พูดจาด้วย ถ้อยคำน่ารัก สุภาพ อ่อนหวานและไพเราะ

จะมีก็เพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะเด็กวันวาน.....ผู้ชาย ชอบพูดจาด้วยวาจาที่ไม่สุภาพบ้าง เช่นใช้คำว่า “กู” หรือ “มึง” เป็นต้น

แต่ส่วนใหญ่ก็มักเป็นการพูดคุยเฉพาะในหมู่ของตัวเอง ไม่ค่อยได้พบได้เห็นกันในที่สาธารณะมากนัก

ส่วนเด็กผู้หญิงวันวาน.....นั้น สุภาพเรียบร้อยที่สุด ไม่ค่อยได้ยินคำที่ไม่สุภาพมากนัก แม้ว่าการพูดคุยนั้นอยู่ในหมู่ของตัวเอง ก็ตาม

แต่เด็กวันนี้.....หลายคนเปลี่ยนแปลงไป ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง ต่างพูดจាកันด้วยถ้อยคำที่หยาบคายมากยิ่งขึ้น

ไม่เฉพาะแค่คำว่า “กู” และ “มึง” เท่านั้น แต่ยังมีคำหยาบคายอื่นๆ ที่ไม้อาจจะเขียนในที่นี้ได้

ผู้ที่พูดคำหยาบคายเช่นนี้ ไม่ได้สนใจว่าได้พูดคุยกันที่ไหน ทั้งในหมู่ของเขาเอง หรือแม้แต่ในชุมชนซึ่งเป็นที่สาธารณะ

ลุงก็ไม่ทราบว่าคุณทั้งหลาย จะทราบหรือเปล่าว่า ผู้คนที่ได้ยินได้ฟังจะมีความรู้สึกอย่างไร ที่ได้เห็นเยาวชนของไทย ซึ่งบางครั้งอยู่ในเครื่องแบบนักเรียน พูดจาด้วยถ้อยคำที่หยาบคายเช่นนั้น

อย่างไรก็ขอให้นึกถึงโรงเรียนหรือสถาบันที่หนูๆ ได้ศึกษาเล่าเรียนกันบ้างนะ

ที่จริง ลุงคิดว่า ไม่ใช่ความผิดของหนูๆ เหล่านั้นทั้งหมด ทروق แต่สังคมไทยก็มีส่วนสำคัญ

เพราะสังคมไทยในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก โดยเฉพาะในโลกข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วเช่นทุกวันนี้

ผู้ใหญ่บางคนก็พูดจาหยาบคาย จนไม่มาเชื่อว่า มียศฐาบรรดาศักดิ์ใหญ่โตหรือมีตำแหน่งใหญ่โตขนาดนั้น จะพูดจาหยาบคายได้

ละครโทรทัศน์หลายเรื่องก็ใช้คำพูดที่ไม่สุภาพและหยาบคาย ทั้งๆ ในสังคมจริงๆ ก็ไม่ได้มีการพูดกันหยาบคายกันถึงขนาดนั้น

หนูๆ ทั้งหลาย ที่ได้เห็น ได้ยิน และได้ฟังจากสื่อต่างๆ ก็คงจะนึกว่า การพูดจาหยาบคายแบบนั้น ไม่เสียหายอะไร เพราะใครๆ ก็พูดจากันแบบนั้นกันอยู่แล้ว

จึงอยากจะฝากไปถึงผู้ใหญ่บางคน ที่ชอบพูดคำหยาบ หากเป็นการพูดในหมู่ของท่านเอง จะใช้ภาษาอย่างไร ก็สุดแต่จะสะดวกเถิด

แต่หากพูดในที่สาธารณะ โดยเฉพาะการพูดกับสื่อ ก็ขอให้ระมัดระวังคำพูดบ้าง เพราะคำพูดของท่านทำให้เด็ก ซึ่งเป็นอนาคตของชาตินำไปใช้เป็นตัวอย่าง

ฝากถึงคนที่สร้างละครด้วยว่า คำหยาบบางคำในบท ก็ควรจะตัดออกบ้าง คงไม่เสียหายสำคัญหรือเสียอรรถรสไปมากนักหรอก

ที่สำคัญที่สุด ก็คงต้องฝากหนูๆ ทั้งหลายต้องหัดคิด หัดตรองและตระหนักว่า เราจะเป็นคนดี หรือเป็น “ผู้ดี” ได้ จะต้องรู้จักแยกแยะว่า สิ่งใดเป็นตัวอย่างที่ดีที่ควรนำไปปฏิบัติ และสิ่งใดเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ที่ควรหลีกเลี่ยง

หนูๆ ทุกคนสามารถเป็นคนดี หรือเป็น “ผู้ดี” ได้ โดยไม่จำเป็นต้องรวยหรือมีศรัทธาบรรดาศักดิ์

เป็นคนดี หรือเป็น “ผู้ดี” กันตั้งแต่วันนี้เถิดนะลูกนะ... (๗)

เป็นคนดี หรือเป็น “ผู้ดี” กันตั้งแต่วันนี้เถิดนะลูกนะ... (๗)

